

Ärendet

Tematisk tillsyn av kontroll av utdrag ur belastningsregistret (nedan kallat registerutdrag) i fritidshem med enskild huvudman vid Elevverket i Danderyds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Danderyds Enskilda Skola Aktiebolag att senast den **5 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har kontrollerats. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Danderyds Enskilda Skola Aktiebolag ska för fritidshemmet vidta följande åtgärder

Kontroll av registerutdrag

1. Se till att den som erbjuder anställning kontrollerar registerutdrag innan beslut om anställning (2 kap. 31 § skollagen).

Anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

1. Se till att kontroll av registerutdrag dokumenteras genom en anteckning. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras. Av anteckningen ska det framgå datum samt vem som gjort anteckningen. Anteckningen ska vara gjord av den som erbjudit en anställning eller beslutat om ett anlitande respektive mottagande (2 kap. 32 § skollagen).
2. Säkerställ att registerutdrag inte lämnas in, utan endast visas upp när någon erbjuds en anställning (2 kap. 31–32 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:11192) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 inlett en tematisk tillsyn vid Elevverket i Danderyds kommun. I tillsynen har Skolinspektionen granskat kontroll av registerutdrag innan personer anställs, anlitas eller tas emot vid fritidshemmet. Skolinspektionen har även begärt att få granska anteckningar om kontrollen. Personer som omfattas av tillsynen är dels de som var verksamma på fritidshemmet i samband med tillsynsbesöket, dels tillfälliga vikarier som anställdes eller anlitas inom en månad före tillsynsbesöket. Tillsynen har inte omfattat personer vars registerutdrag skulle ha kontrollerats före den 1 juli 2023.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på fritidshemmet den 19 november 2025. Skolinspektionen har intervjuat rektor. Som en del i tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en lista över personal vars registerutdrag skulle ha kontrollerats (nedan benämnd personallista) samt anställningskontrakt. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kontroll av registerutdrag

Skolinspektionen har den 19 november 2025 tagit del av en personallista där personer som anställdes vid fritidshemmet från och med den 1 juli 2023 och som var verksamma vid tillsynstillfället. Av personallistan framgår att

en person har anställts på fritidshemmet efter den 1 juli 2023 och som var verksam på fritidshemmet vid tillsynstillfället. Utöver detta framgår av personallistan och intervjun med rektorn att ytterligare en person varit anställd som vikarie i fritidshemmet under den senaste månaden. Fritidshemmet har enligt rektorn inga anlitade eller mottagna personer i fritidshemmet vid tillsynens tidpunkt.

Av intervju med rektorn framgår att den som anställs till fritidshemmet måste lämna in ett registerutdrag och att det är ett förbehåll att registerutdrag visas upp innan någon börjar arbeta i verksamheten. Av personallistan framgår att rektorn kontrollerat registerutdrag för en person efter att anställning ingått. Enligt personallistan anställdes personen till fritidshemmet den 14 april 2025 och registerutdraget kontrollerades av rektorn den 24 april 2025. Av intervju med rektorn framgår att detta beror på att personens tillträde inte var förrän i augusti samma år och att personen därför aldrig arbetade i fritidshemmet utan att registerutdraget var uppvisat.

Vidare av personallistan och av intervju med rektorn framgår att verksamheten har haft en anställd vikarie som arbetat under den senaste månaden. Rektorn uppger i intervjun att det var skolans samordnare som fattade beslut om att anställa vikarien och att rektorn, som vid tidpunkten arbetade som biträdande rektor på skolan, var den som kontrollerade vikariens registerutdrag.

Anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

Skolinspektionen har begärt att få ta del av anteckningar om kontroll av registerutdrag för samtliga personer som omfattas av tillsynen. Av intervjun med rektorn framgår att det inte finns några anteckningar om kontrollen av registerutdrag. Enligt rektorn finns ingen anteckning eftersom registerutdraget istället sparas och att alla uppgifter som behövs framgår därmed av registerutdraget. Rektorn uppger även att registerutdrag alltid sparas och att det finns sparat för de personer som framgår på personallistan.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen (2010:800) framgår att den som erbjuds en anställning inom bl.a. fritidshemmet, grundskolan eller anpassade grundskolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller
3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Av förarbeten till skollagen framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon i fritidshemmet utan endast visas upp för den som anställer någon (prop. 2020/21:152 s. 37 ff.).

Skolinspektionens bedömning

Kontroll av registerutdrag

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vid fritidshemmet när det gäller kontroll av registerutdrag. Av utredningen framgår att en person som är verksam i fritidshemmet har erbjudits en anställning inom fritidshemmet

utan att ett registerutdrag har visats upp. Personen har därefter visats upp ett registerutdrag efter att personen har anställts. Rektorn uppger att personen har visat upp registerutdraget innan personen började arbeta i verksamheten. Vidare har det av utredningen framkommit att en anställd person i fritidshemmet visat upp registerutdraget för någon annan än den som erbjudit anställningen. Utredningen visar att det var skolans samordnare som fattade beslut om anställningen men att registerutdraget visades upp för skolans biträdande rektor.

Av skollagen framgår att den som erbjuds anställning ska visa upp ett registerutdrag för den som erbjuder anställningen. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Att rektor anställt en person till fritidshemmet utan att personen visat upp ett registerutdrag är en brist. Omständigheten att personen visade upp registerutdraget vid ett senare tillfälle och att personen inte arbetade i verksamheten innan registerutdraget uppvisats föranleder inte en annan bedömning. Skolinspektionen bedömer också att det är en brist att en person som anställts har visat upp registerutdraget för någon annan än den som erbjudit anställningen.

Anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vid fritidshemmet när det gäller anteckning om att registerutdrag har kontrollerats. Av Skolinspektionens utredning framgår att det inte finns några anteckningar om att registerutdrag har kontrollerats för de anställda personerna på personallistan. Av skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Att sådana anteckningar av kontroll av registerutdrag inte har gjorts är därmed en brist.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister då registerutdrag sparas av rektorn. Av förarbetena till skollagen framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon utan endast visas upp. Att rektorn sparar registerutdrag för personer som anställts vid fritidshemmet är därmed en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Danderyds Enskilda Skola Aktiebolag:s verksamhet vid Elevverket uppfyller inte författningarnas krav vad gäller kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har kontrollerats. Det finns därför skäl att förelägga Danderyds Enskilda Skola Aktiebolag att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Erica Underwood

Beslutsfattare
Signerat av: Erica Underwood

X Ida Wredh

Föredragande
Signerat av: Ida Wredh